

Bromfiets

Doelgroep

Leerlingen van de tweede en de derde graad

VOET'en

Gemeenschappelijke stam : 12, 13

Context 1 : 13, 14

Lesthema

Vanaf 16 jaar mogen jongeren met een bromfiets rijden. Deze zijn heel populair ondanks hun slechte reputatie op vlak van verkeersveiligheid. In deze lesfiche beantwoorden we vragen zoals: Wat zijn de risico's? Wat kan de chauffeur of passagier doen om ze te verkleinen? En wat zijn de verschillen met een fiets?

Lesdoel

- De leerlingen kennen de voor- en nadelen en de risico's van het gebruik van een bromfiets.
- De leerlingen kunnen maatregelen nemen als chauffeur en als passagier om zich zo veilig mogelijk met de bromfiets te verplaatsen.

Materiaallijst

- Werkblad voor de leerlingen (vooraf afdrucken)

Les

Klasgesprek

Houd een klasgesprek over de manier waarop leerlingen aankijken tegen het bezit of de eventuele aankoop van een bromfiets. Stel de jongeren enkele vragen:

- Wie heeft er een bromfiets?
- Wie overweegt de aankoop van een bromfiets? Klasse A (max. 25 km/u) of klasse B (max. 45 km/u)? Nieuw of tweedehands?
- Wat zijn de voor- en nadelen van een bromfiets?

Voordelen: sneller dan de fiets, zonder inspanning, geen rijbewijs nodig (klasse A).

Nadelen: kostprijs aankoop, onderhoud, risico's op ongeval.

1. Risico's en voorzorgen

Bespreek samen met de leerlingen de risico's van het gebruik van een bromfiets.

Laat alle leerlingen rechtstaan in het midden van de klas. Lees de uitspraken voor en laat de leerlingen stemmen met 'juist' (bv. links gaan staan) of 'fout' (bv. rechts gaan staan). Geef de juiste oplossing. Wie verkeerd antwoordt, gaat zitten en blijft zitten voor de rest van het spel. Wie als laatste overblijft, heeft het langst correct geantwoord.

Uitspraak 1:

Op een bromfiets moet je altijd een helm dragen.

→ **Antwoord:** juist, dat geldt ook voor een eventuele passagier.

Uitspraak 2:

80% van de verkeersslachtoffers met bromfietsen zijn jongens.

→ **Antwoord:** juist.

Uitspraak 3:

Je mag altijd meerijden als bijzitter op een bromfiets klasse A (max. 25 km/u).

→ **Antwoord:** fout, je mag meerijden op een bromfiets klasse A of B op voorwaarde dat de bestuurder minstens 18 jaar oud is.

Uitspraak 4:

Je koopt een tweedehands bromfiets klasse B. Als bij politiecontrole blijkt dat die 60 km/u kan rijden, ben je strafbaar.

→ **Antwoord:** juist, ook een tweedehands bromfiets moet voldoen aan de voorschriften van zijn categorie. Let er ook op dat de vorige eigenaar geen originele uitrusting (spiegels, richtingaanwijzers, uitlaat ...) heeft verwijderd of aangepast.

Uitspraak 5:

Een bromfietser tussen 16 en 17 jaar loopt 30 keer meer kans op een ernstige of dodelijke verwonding dan een fietser van dezelfde leeftijd.

→ **Antwoord:** juist.

Conclusie

De voornaamste oorzaken van ongevallen met bromfietzers zijn:

- Het gebrek aan ervaring van jonge bestuurders en het nemen van risico's (bv. onaangepaste snelheid).
- De onaangepaste uitrusting van de bromfiets en de bestuurder/passagier.

2. Oefening in risicoperceptie

Verdeel de leerlingen in groepen van vier à vijf en geef elke groep een werkblad met foto's. De leerlingen bekijken de vijf foto's die vanuit het standpunt van een bromfietser zijn genomen.

De jongeren antwoorden op volgende vragen:

- Wat zegt de wegcode?
- Waar schuilt het gevaar?
- Wat doe je best als bromfietser?
- Wat doe je best als fietser?

Feedback werkblad

Opdracht 1

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad en wil rechtdoor op het kruispunt rijden. De rode wagen is gestopt.

Feedback

De auto die van rechts komt, moet aan jou voorrang verlenen. Maar zoek toch oogcontact met de bestuurder om zeker te zijn dat hij zal stoppen. De rode auto belemmert het zicht op de tegenliggers die links willen afslaan, bovendien sta je misschien in zijn dode hoek. Vertraag dus in deze situatie.

Opdracht 2

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad en wil rechtdoor op het kruispunt rijden.

Feedback

Je bevindt je in de dodehoekzone van de bestuurder. Als die naar rechts wil afslaan, is het niet zeker dat hij je gezien heeft. Ook al heb je in deze situatie voorrang op het afslaan, je vertraagt best en houdt de voertuigen aan je linkerkant in de gaten.

Opdracht 3

Situatie

Je wil de baan oversteken om links af te slaan. De rode wagen is gestopt om je door te laten.

Feedback

Je moet in deze situatie twee rijstroken oversteken om links te kunnen afslaan. Er is een kans dat bestuurders die naderen op de tweede rijstrook je niet tijdig hebben gezien. Je wacht dus best met het oversteken tot de rijbaan volledig vrij is. Je kan ook stoppen ter hoogte van de eerste wagen om te zien of de tweede rijstrook en de rijstrook die je wil oprijden vrij zijn.

Opdracht 4

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad.

Feedback

Het fietspad passeert rakelings langs de parking van huizen en winkels. Bestuurders die de parking verlaten, merken je pas laat op. Aan de linkerkant is er een kans dat een portier van een auto plots open gaat. Matig hier dus je snelheid en kijk goed rond. Met een bromfiets klasse B kies je hier best voor de rijbaan als je de keuze hebt (bv. binnen de bebouwde kom en maximale snelheid van 50 km/u).

Opdracht 5

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad.

Feedback

Je rijdt op een tweerichtingsfietspad. De bestuurder die van links nadert, kijkt vooral naar het naderende verkeer aan de linkerkant. Er is dus een grote kans dat die jou niet opmerkt. Ook al heb je in deze situatie voorrang, je vertraagt best en houdt de voertuigen aan je linker- en rechterkant in de gaten, probeer oogcontact te maken met de bestuurders. Met een bromfiets klasse B kies je hier best voor de rijbaan als je de keuze hebt (bv. binnen de bebouwde kom en maximale snelheid van 50 km/u).

3. De veilige uitrusting van de bromfiets en de bestuurder/passagier

De leerlingen duiden op de afbeeldingen de uitrusting aan die wettelijk verplicht is voor:

- De bromfiets
- De bestuurder van de bromfiets
- De passagier van de bromfiets

Werkblad voor de leerlingen

Bekijk volgende vijf situaties aandachtig en bespreek telkens de vragen:

- Wat zegt de wegcode?
 - Waar schuilt het gevaar?
 - Wat doe je best als bromfietser?
 - Wat doe je best als fietser?
- Kom tot een gezamenlijk oordeel.

Opdracht 1

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad en wil rechtdoor op het kruispunt rijden. De rode wagen is gestopt.

Opdracht 2

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad en wil rechtdoor op het kruispunt rijden.

Opdracht 3

Situatie

Je wil de baan oversteken om links af te slaan. De rode wagen is gestopt om je door te laten.

Opdracht 4

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad.

Opdracht 5

Situatie

Je rijdt reglementair op het fietspad.

Uitrusting bromfiets

Er zijn enkele verplichte onderdelen op een bromfiets. Weet jij welke? Zet de woorden op de juiste plaats.

Bel of claxon, spiegels, stoplicht, remmen, spatbord (2x), nummerplaat, richtingaanwijzers (2x), wit dimlicht, achterlicht, rode reflector, zijreflectoren, helm.

